

KKTC BAŞBAKANLIĞI

AVRUPA BİRLİĞİ KOORDİNASYON MERKEZİ

AYLIK BÜLTEN

EYLÜL 2006 / Sayı: 4

MERKEZ FAALİYETLERİ

DÜNYA BANKASI KKTC'Yİ ZİYARET ETTİ

Dünya Bankası 11-15 Eylül 2006 tarihleri arasında altı kişilik bir uzman heyetle KKTC'yi ziyaret etti. Dünya Bankası uzmanları tarafından hazırlanan ve KKTC'de sürdürülebilir ekonomik kalkınmanın sağlanabilmesine yönelik bulgu ve tavsiyelerden oluşan kapsamlı raporlar geniş kesimlerle paylaşıldı.

Tamamı iki ciltten oluşan ve "Ekonomik Kalkınma Projeleri için Fizibilite Çalışması" olarak adlandırılan Dünya Bankası raporlarının, I. Cildi "Ekonomik Değerlendirmeleri" içerirken, II. Cildi ekonominin temel taşlarını oluşturan yedi sektöre ilişkin (Kamu Maliyesi, Emeklilik Sistemi, Tarım, Eğitim, Özel Sektör, Dış Ticaret ve Mali Sektör) "Teknik İncelemeler" den oluşmaktadır.

Dünya Bankası uzmanlarının, ekonomik ve siyasi durumumuz üzerinde yürüttükleri incelemeler ışığında kaleme aldığı ve bir yıla yakın bir süredir ilgili kamu kurumlarımızla istişare ederek son şekline kavuşturduğu bu raporlarda yer alan bulgu ve tavsiyeler, düzenlenen çeşitli seminer ve atölye çalışmaları ile gerek kamudan gerekse önde gelen sektörlerden temsilcilere aktarıldı. Söz konusu bulgu ve tavsiyeler, Dünya Bankasının halihazırda yardım etmekte olduğu 80 ülkeden kazanılan tecrübeleri yansıtmakla beraber, bunların Kuzey Kıbrıs'ın özel durumuna nasıl uyarlanabileceğine ilişkin yol gösterici niteliktedir.

DÜNYA BANKASI RAPORUNA GÖRE KKTC'DE EMEKLİLİK SİSTEMİ

Dünya Bankası raporunda dikkat çeken tespitite, toplam 54.000 katılımcısıyla Kuzey Kıbrıs emeklilik sistemi dünyanın en küçük emeklilik sistemleri arasında yer almaktadır. Bunun yanı sıra kendi kendini işleten yapısıyla 30.000 kişiye emeklilik sağlamaktadır. Ülkemizde oluşturulan emeklilik sisteminin birincisi genel kamu planı (sosyal sigortalar fonu) ve ikincisi ise kamu çalışanları planı (ihtiyat sandığı) olmak üzere iki sütündan oluşmaktadır.

AB ülkelerine kıyasla pahalı olan emeklilik sistemimizin GSMH'nin %13'ünü harcamakta, oysa AB ortalaması %10.4 olarak dikkat çekmektedir. Bunun da katkılara oranla fazlasıyla cömert olan emeklilik haklarından kaynaklandığı vurgulanmaktadır. Yine nüfusun sadece %42'sini kapsayan sigorta sistemi ile KKTC AB'ye yeni katılan veya adaylık sürecinde olan diğer ülkelerin hayli gerisinde

kalmaktadır.

Zorunlu emeklilik yaşı ise Kuzey Kıbrıs'ta erkek ve kadın ayrımı yapılmaksızın 55 yaş olup AB ülkeleri ortalaması olan erkekler için 65 ve kadınlar için 63 yaşın hayli altında olduğu dikkat çekmektedir. Bundan dolayı **ortalama emeklilik yılları** (hayat beklentisi - emeklilik yaşı) KKTC'de erkeklerde 16, kadınlarda ise 20 yıl iken, AB ülkelerinde sırasıyla 11 ve 18 olarak gerçekleşmektedir.

KKTC'deki Emeklilik Sisteminin Temel Sorunları:

★ Raporda vurgulandığı üzere, kamu sisteminin yüksek maaş politikası özel sektörü cazip kılmamakta ve nüfusun büyük bir kesimi kamuya girmek için sıra beklemektedir. Kamu çalışanları emeklilik sistemi ile kamu çalışanı olma teşvik edilmekte ve dolayısıyla piyasada haksız rekabet sağlanmaktadır.

★ Cömert bir emeklilik hesaplama yöntemi (düşük emeklilik yaşı ve kısa hesaplama süresi) ile sosyal sigortalar sistemi mevcut katılım payı olan %18 ile sürdürülebilir bir yapıda değildir. Bunun yanı sıra toplam bir miktar ödeme yapan İhtiyat Sandığı da mecburi tasarruf karakterinde olup emeklilik programı şeklinde yürütülmemektedir. Dünya Bankası'nın öngörüsü doğrultusunda, 2010 yılı itibariyle Sosyal Sigortalar Fonu gelirlerinin masraflarına oranı %-10 olarak gerçekleşeceği yönündedir. Bu durumda ivedi önlemler alınmasının kaçınılmaz olduğu görülmektedir.

Öneriler:

Emeklilik sistemimizi sürdürülebilir ve düzenli bir yapıya ulaştırmak için raporda bazı önlemler önerilmektedir. Bunlar;

★ Sosyal Sigortalar Fonu sisteminin parametrelerinin (emeklilik yaşı, hesaplama süresi, endeksleme, minimum emeklilik tutarı, emeklilik formülünün kısaltılması) gözden geçirilerek iyileştirilmesi ve gerektiği hallerde katılım oranının yükseltilmesi veya geçici olarak emekliliğin dondurulması,

★ Kamu çalışanları emeklilik sisteminin parametrelerinin gözden geçirilerek tazminat tutarlarının düşürülmesi veya katılım oranının artırılması,

★ 1987 öncesi kamu çalışanları açığını endeksleme yöntemi ile kısıtlama yoluna gidilmesi veya yine katılım oranını arttırarak geçici olarak emekliliğin dondurulması,

★ İhtiyat Sandığı fonunda biriken tutarların toplu ödemeler şeklinde değil kısmi emeklilik ürünleri sunulması,

★ Kamu servisinde emeklilik sisteminin teşvik olmaktan çıkarılması için kamu çalışanları emeklilik sisteminin genel emeklilik sistemine dahil edilmesi,

★ İhtiyat Sandığı fonundaki yatırım risklerini minimize etmek için portföy çeşitliliğine geçilmesi, uzman portföy yöneticisi istihdam edilmesi ve emeklilik fonlarının şeffaflığının artırılması,

★ Yasal değişikliğe gidilerek İhtiyat Sandığı fonundan bütçeye yapılan aktarmaların önüne geçilmesi, olarak ifade edilmektedir.

★ DÜNYA BANKASI RAPORUNA GÖRE KKTC'DEKİ EĞİTİM SİSTEMİ

Dünya Bankası'nın KKTC'de yaptığı araştırmaya göre eğitim sisteminin büyüklüğünü ve iç verimliliğini gösteren temel göstergelerin AB ortalaması ile uyumlu olduğu vurgulandı.

Araştırmada okullar altyapı bakımından yeterli ve öğrenci-öğretmen oranı ana okulu ve ilk öğretimin alt kademelerinde yaklaşık 20'ye 1 olduğu tesbit edildi. Üst orta öğretimde ise bu oranın 11'e 1 şeklinde olduğu açıklandı. Raporda, bu oranları AB ortalaması ile uyumlu bulurken öğretmenlerin haftalık çalışma saatleri, alınan maaşlar ve elde edilen yan haklar gözetildiği zaman ders saatlerinin öğrencinin aleyhine olduğu vurgulandı. Başka bir ifadeyle, OECD ülkelerinde yıllık ortalama net öğretim süresi 710 iken, Kuzey Kıbrıs'ta azami öğretim yükü 412'dir. Güney Kıbrıs'ta ise net öğretim toplam 840 saattir. Bu durumun sonucunda Kıbrıslı Türk öğrenciler, 8 yıllık zorunlu eğitim sisteminde, AB'li yaşlıtlarına göre 443 gün daha az okula gitmektedir. Buna ilaveten AB'de ortalama okul süresi 187 günken Kuzey Kıbrıs'ta ise bu oran toplam 155 gündür.

Öneriler:

★ Eğitim reformuna desteğin artırılması için önceliklerin, uygulama takviminin ve hedeflerin hazırlanması; teknik yardımın ve danışmanlık hizmetinin sağlanması; reform faaliyetleri için gerekli olan liderliğinin ve koordinasyonun güçlendirilmesi; ve reform için yıllık iş planının ve bütçesinin hazırlanması gerekmektedir.

★ Okulların liderlik ve yönetim kapasiteleri arttırılmalı ve özellikle bölgelerdeki okullara daha fazla özerklik verilmeli; okullar kendi bütçelerinden sorumlu tutulmalıdır.

★ Orta öğretimin orta ve uzun vadede geliştirilmesi için bir strateji belirlenmeli ve kaliteye yatırım yaparak öğrenciyi mesleki eğitime kanalize etmeli; daha yüksek kaliteli ve dış ihtiyaçlara duyarlı ve öğretim ağını daha dinamik ve verimli hale getirmeli; ve, üst orta öğretim için harici bir okul bitirme sınavı hazırlanmalıdır.

★ Yüksek öğretimi sürdürülebilir ekonomik büyümeye katkı koyabilmesi için kalite güvence fonksiyonları güçlendirilmeli; sonuçlara dayalı yüksek öğretim finansmanı yaratmalı; üniversiteler iş dünyasıyla işbirliği içinde ihtiyaca yönelik planlama ve yatırım yapmalı; ve, diplomaların karşılıklı tanınması için gereken adımlar atılmalıdır.

*DÜNYA BANKASI'NIN KUZAY KIBRIS'TA SÜRDÜRÜLEBİLİR SOSYO-EKONOMİK BÜYÜME KONUSUNDAKİ RAPORU

I. Özel Sektör ve Yardıma Bağlı Ekonomi:

Kamu sektörü yıllardır Kuzey Kıbrıs ekonomisinde önemli rol oynamaktadır. Birçok kamu işletmesi temel yapıyı sağlamış, mali hizmetleri vermiş, tarımsal ürünleri pazarlamış, tüketici ürünleri üretmiştir. Belirsiz siyasi durum ve Kıbrıs Türk halkına iş ve ekonomik istikrar sağlama ihtiyacı dikkate alınarak ekonomide kamu katılımı gerekli görülmüştür. Ancak, ekonomide kamunun ağır şekilde yer almasının faturası yıllar içinde daha bariz şekilde görülmüştür.

Kamu sektörü çok büyümüş, aşırı personel istihdam edilmiş ve özel sektörün birçok alanını rekabet edemez hale getirmiştir. Bu durumun düzeltilmesi ve özel sektör dinamizminin artırılması gereklidir. Ayrıca, adadaki iki ekonomi arasında yakınlaşmanın olması ve ileride sağlıklı bir entegrasyonun yaşanabilmesi için de bu tarz bir stratejinin geliştirilmesi gereklidir. Dünya Bankası uzmanlarının tavsiyelerine göre ise özel sektörün büyümesi yönünde geliştirilecek bir stratejinin olmazsa olmazları şu şekilde tasvir edilmiştir;

- *Özel sektör büyüme stratejisinin ana hedefi teknoloji transferi/teknolojide kullanılan yeniliği artırma ve yeni faaliyetlere girmeyi teşvik etme suretiyle üretkenlik artışının desteklenmesi,
- *Sürdürülebilir büyümeyi sağlamaya uygun bir strateji tasarlamak ve bunu destelemek için gerekli yatırım teşvikleri sistemini etkili uygulamaya katkı sağlayacak kamu-özel işbirliği ağının kurulması,
- *Üst düzey bir hükümet temsilcisine, oluşturulacak stratejiyi yürütme ve ilerlemeleri denetlemek için tam yetki verilmesi,
- *Teşvik sisteminin tekrar gözden geçirilerek teşviklerin yatırım ortamında dış faktörlerden kaynaklanan sıkıntıları giderecek ve yeni ekonomik faaliyetleri destekleyecek yöne çevirilmesi,
- *Özel girişimcilik imkanlarını daraltan ve /veya özel sektör üretkenliğini olumsuz etkileyen KİT'lerin özelleştirilmesi,
- *Temel mesleki eğitime yoğunlaşarak kalifiye insan kaynaklarının güçlendirilmesi, Bilgi ve iletişim teknolojilerini ileriye götürecek yatırımların devreye sokulması.

II. Dış Ticaret Performansı, Politikalar ve Avrupa Birliğine Entegrasyon:

Ne yazık ki, yıllardır süre gelen izolasyonlardan ötürü Kuzey Kıbrıs'ın dış ticaret politikası hükümet politikaları arasındaki en zayıf halkayı oluşturmaktadır. Raporda ekonomimizin kapalı yapıya sahip olmasından ve ürünlerimizin Avrupa pazarına doğrudan Mağusa limanından ve tercihli tarife ile giriş hakkı 1994'teki ABAD kararı ile kısıtlandığından, politikalarda korumacı eğilimler öne çıktığı vurgulanmaktadır. İthalat esnasındaki bürokratik mikro-yönetim ile birlikte yerli ve yabancı mallara uygulanan birbirinden çok farklı prosedürler idari açıdan ciddi sıkıntılar doğurmaktadır. Özetle söylemek gerekirse, dış ticaret rejimindeki korumacılık üç şekilde kendini gösterdiği işaret edilmektedir;

- *İhracat ve ithalatın miktar kontrolleri,
- *Münhasıran ithal edilen mallara konan fiyat istikrar fonu.
- *Yabancı ve yerli mallara uygulanan farklı KDV oranları.

Diğer taraftan, korumacı politikalar ise yabancı firmaları çekmeye yönelik elverişli bir yapı oluşturmamakla beraber, Avrupa Birliği ile arzu edilen bütünleşmeyi engelleyici nitelikte olduğunun altı çizilmektedir. Tüm bunları, Yeşil Hat Tüzüğü'nün sunduğu imkanlar ve Avrupa Birliği'nin, her ne kadar gerçeğe dönüştürememiş olsa bile, ortaya koyduğu "doğrudan ticaret" perspektifi ile birlikte değerlendiren Dünya Bankası uzmanlarının ulaştığı temel tavsiyeler aşağıdaki gibidir;

- *AB gümrük prosedürlerinin benimsenmesi (Bu Avrupa Komisyonu ile sıkı bir teknik işbirliği ve eğitimin yanı sıra gümrük düzenlemelerinde ve idari sistemde önemli değişiklikler gerektirmektedir).
- *Sadece ithal mallarına uygulanan tüketim vergilerinin kaldırılması ve kalan vergilerin hem ithal, hem de yerli mallara eşit uygulanması (Bunun, genel bütçe gelirleri üzerinde yaratacağı etkiler analiz edilerek ve aşamalı olarak yapılması daha uygundur).
- *Rekabetin Korunması Yasası'nın ivedilikle uygulamaya konulması. Ayrıca, hem devlet yardımı kurallarını, hem de adil rekabeti potansiyel olarak baltalayan düzenlemeleri kontrolden sorumlu bir rekabet kurumunun

*DÜNYA BANKASI'NIN KUZAY KIBRIS'TA KAMU MALİYESİ KONUSUNDAKİ RAPORU

Dünya Bankası raporunda kamu maliyesi bölümünde hem genel ekonomik sorunların varlığına hem de özel olarak maliye ile ilgili alanlardaki sorunlara vurgu yapmıştır. Bu bölüm kapsamında saptanan sorunlar genel bütçe sorunları, vergi uygulaması ile ilgili sorunlar ve yerel yönetimlerin mali yapıları ile ilgili sorunlar olmak üzere üç başlık altında toplanmıştır.

Genel Bütçe Sorunları:

Bütçeleme ve muhasebe konuları altında belirlenen sorunlar ve bunlara yönelik düşünceler şunlardır: bütçe bütünlüğü sağlanması, çok yıllık bütçe oluşturulması, tahakkuk esaslı muhasebe uygulaması, finansal yönetimde bilgisayar ağı kullanımı, performans temelli bütçeleme ve denetim. Bütçe bütünlüğü sağlanabilmesi için tüm fonların bütçeye dahil edilmesi gerekliliği üzerinde durulmaktadır.

Vergi Uygulaması ile İlgili Sorunlar:

Bütçe gelir kalemlerini oluşturan vergilerle ilgili olarak önemli saptamalar raporun bu bölümünde yer almıştır. Özellikle katma değer vergisi uygulaması konusundaki karmaşık yapının giderilmesinin aciliyeti üzerinde durulmuştur. Bu başlık altında değinilen alanlar şunlardır: katma değer vergisi uygulamaları, gelir vergisi konuları, kurumlar vergisi, vergi idaresi etkinliği, vergi afları ve etkileri.

Katma değer vergisinin ticari korumacılık uygulamasına dönüşmüş olmasının bu vergi uygulamasını esas amacından saptırdığını ve yönetimini zorlaştırdığı ifade edildi. Bu tür vergilerin uygulamasının ve takibinin basit ve kolay olabilmesi için oranların olabildiğince az tutulmasına dikkat edilmesi vurgulandı. Ayrıca, AB ülkelerinin çoğunda üç temel oran uygulanırken, Kuzey Kıbrıs gibi küçük bir ülkede altının üzerinde farklı oranların uygulanmasının hem verimi düşürdüğü hem de maliyeti arttırdığı ifade edildi.

Yerel Yönetimlerin Mali Sorunları:

KKTC'de çok sayıda yerel yönetim birimi bulunduğu ve bunların birçoğunun gelirlerinin ancak yarısının kendi kaynaklarıyla oluşturduğu kalan kısmın yarısını merkezi bütçeden diğer yarısını da borçlanma yoluyla sağladıklarından dolayı ciddi sorunlarla karşı karşıya oldukları ifade edilmektedir. Birçok alt yapı hizmetinin bu birimlerce karşılandığı ancak yeterli gelir yaratılamaması nedeniyle mali sıkıntılar yaşandığı belirtilmektedir.

*UNDP-PFF TARAFINDAN HAZIRLANAN FİZİBİLİTE ÇALIŞMASI İLE İLGİLİ YORUM SAĞLANDI

UNDP-PFF tarafından hazırlanan "KKTC Kırsal Kesim Köylerinde Sağlık Riskini Azaltacak Önlemlerin Belirlenmesi" fizibilite çalışması ile ilgili yorum sağlandı.

Temmuz 2006'da UNDP-PFF tarafından hazırlanan rapor, kırsal kesimdeki sağlık riskini azaltmak için somut önlemler için bir takım öneriler içermektedir. İlgili kurumların da katkılarıyla, yapılan önerilere yorum sağlanmış ve bu önerilerin en iyi şekilde nasıl hayata geçirilebileceği AB Koordinasyon Merkezi tarafından UNDP-PFF'e gönderilen kapsamlı bir notla açıklanmıştır. Gönderilen yorumlar yönünde raporun yeniden şekillenmesi beklenmektedir.

*VETERİNERLİK KONUSUNDA AVRUPA KOMİSYONU UZMANLARI İLE YÜRÜTÜLEN UYUM ÇALIŞMALARININ ZİYARETLERİNİN İKİNCİSİ GERÇEKLEŞTİ

Bir önceki 26-30 Haziran 2006 tarihinde gerçekleşen ziyaretin devamı niteliğinde olan bu ziyarette, Veteriner Yeniden Yapılandırma Komitesi, iki AB uzmanı, AB Koordinasyon Merkezi ve AB Destek Ofisinden temsilcileri katıldı.

Bu toplantılarda veteriner konuları ile ilgili yasa çalışmalarını üzerinde durularak, özellikle Veteriner Dairesi Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları Yasası ve Hayvanların Tanımlanması ve Kayıt Altına Alınması yasaları çalışıldı. Bir sonraki ziyaretin Kasım ayında gerçekleşmesi beklenmektedir.

KKTC - AB İLİŞKİLERİ

*FINANCIAL TIMES: "AB KIBRIS'A FORMÜL ARIYOR"

İngiliz Financial Times gazetesine göre, Avrupa Birliği Türkiye ile Kıbrıs konusunda yaşanmasından korkulan krizi aşmak üzere harekete geçti.

Gazete, "Birlik Türklerle görüşmeleri canlı tutmak için Kıbrıs konusunda duraklıyor" diye yazıyor. "Brüksel, Türkiye'nin 43 yıllık Avrupa sürecini bütünüyle çökertmemek için en patlamaya hazır konulardan birini, ülkede gelecek yılki seçimlerin sonrasına ertelemeye çalışıyor.

"Üst düzey bir komisyon yetkilisi "seçim sonrasına dek beklememizi sağlayacak bir B planı bulmalıyız" diyor. Brüksel Ankara'ya limanlarını Kıbrıs'a açması için sene sonuna dek süre vermişti. Ancak Türkiye, AB Kıbrıslı Türklerin izolasyonunu kıramadığından bu yönde adım atmaya niyeti olmadığını ilan etti.

"Avrupa Komisyonu'nun genişlemeden sorumlu üyesi Olli Rehn, Türkiye ve Kıbrıs'ı limanlar konusunu Avrupa Adalet Divanı'na sevk etmeye ikna etmeye çalışıyor. Komisyon bu şekilde, konunun Türkiye'de gelecek yıl yapılacak genel seçimlerin sonrasına dek rafa kaldırılabilmesine inanıyor. "Ankara'daki yetkililer bu girişim konusunda yorum yapmadı. Ancak Avrupalı yetkililer Türkiye'nin herhangi bir davayı kaybetmesinin kuvvetle muhtemel olduğu görüşünü dile getirdiler.

"Kıbrıs da bu girişime AB'nin bu yıl harekete geçme talebini sulandıracağı gerekçesiyle direniyor. Ancak Komisyon, Birliğin üç büyüğü, Fransa, İngiltere ve Almanya'dan gelecek baskının, tarafları ikna etmesini umuyor."

Gazete başyazısında üyelik için bekleyen diğer iki ülke olan Romanya ve Bulgaristan'ın durumunu ele

alırken, Birliğe şu tavsiyede bulunuyor: **"Avrupa Birliği bu iki ülkeden önce hiç, aday ülkelere fiili müzakerelere başlanmadan katılım tarihi vermemişti. Umarız bir daha da bunu yapmaz. Zira gereken ders alındı. Türkiye ve benzeri adaylarla çok daha sorunlu olabilecek müzakerelere başlarken, üyeliğin AB kurallarına uyum halinde mümkün olacağını ortaya koydu."** (06.09.06 BBC)

*AB KKTC'DE OFİS AÇTI

Avrupa Komisyonu'nun KKTC ile doğrudan temas kuracağı ofis Lefkoşa'da açıldı.

Komisyonun, KKTC'nin dolaylı olarak tanınması anlamına gelmemesi için, bulunduğu formül uyarınca Lefkoşa'daki bina bir Alman özel şirketi tarafından kiralandı. Bir Alman ve iki KKTC'li yetkilinin yanı sıra, ofiste Avrupa Komisyonu'nun 12 teknik danışmanı da görev yapacak. Avrupa Komisyonu'nun Lefkoşa ofisini, KKTC'ye yönelik mali tüzüğün uygulanması amacıyla açtığı belirtiliyor.

Ofis KKTC'ye verilmesi onaylanan 256 milyon euronun hangi projelerde kullanılacağını belirlemek üzere faaliyet gösterecek. Uzun tartışmalar sonucu, KKTC'ye verilmesi kararlaştırılan 256 milyon euroluk mali yardımın su, kanalizasyon, elektrik şebekesi gibi çevre ve enerji ağırlıklı projelerde kullanılması öngörülüyor.

Komisyon bürosunun açılmasıyla Avrupa Konseyi'nin mali yardım tüzüğü'nün onaylanmasının ardından KKTC'nin bu yardımı kabul edip etmeyeceğine yönelik tartışmalar da son bulmuş oldu. Mali yardım tüzüğü'nün kabulü sırasında Rum tarafına verilen tavizler tartışma konusu yaratmıştı.

Mevcut haliyle tüzükte mal, mülk konularıyla ilgili tartışmalı bir durum söz konusu olması halinde Komisyon'un Rum tarafıyla istişare içerisine girmesi öngörülüyor. Ayrıca, Rum tarafının mali yardımın kullanılacağı projelerin genel haklarıyla ilgili diğer üye ülkelerden 2 hafta önce bilgilendirilmesi gerekiyor. (15.09.06)

*AB KOMİSYONU TÜRKİYE İLERLEME RAPORUNU 8 KASIM'A ERTELEDİ

Türkiye hakkındaki ilerleme raporunu daha önce 24 Ekim'de yayınlayacağını bildiren AB Komisyonu, raporun 2 hafta gecikeceğini duyurdu.

AB Komisyonu'nun genişlemeden sorumlu üyesi Olli Rehn'in sözcüsü Krizstina Nagy, Türkiye raporunun 8 Kasım'da yayımlanacağını belirtti. AB Komisyonu'nun

çalışma takvimini değiştirdiğini kaydeden Nagy, bunun normal karşılanması gerektiğini söyledi. Türkiye ile birlikte Hırvatistan ve Makedonya gibi Balkan ülkeleri için de ilerleme raporu yayımlayacak olan AB Komisyonu'nun erteleme kararında, teknik nedenler kadar Türkiye'ye reformlar konusunda zaman tanıma isteğinin de bulunduğu ifade ediliyor. (Brüksel,19.09.06 TAK).

*AVRUPA ÜLKELERİNDE TRAFİK KAZALARI

Avrupa ülkelerinde trafik kazalarının yıllık mali hasarının 180 milyar euro olduğu açıklandı. Avrupa Ulaştırma Konseyi (ETSC), AB'de 2004 yılında, 43 bin 500 kişinin trafik kazalarında yaşamını yitirdiğini bildirdi.

ETSC, konuya ilişkin olarak AB Komisyonu'na ve üye ülkelere sunduğu raporunda, AB üyesi ülkelere acil önlemler almalarını isterken, özellikle AB'ye yeni katılan ülkelere sorunların fazla olduğunu kaydetti.

AB'de her gün 130 kişinin trafik kazalarında öldüğünü bildiren ETSC, ölüm oranının son 3 yılda % 13 azaldığını ancak AB Komisyonu'nun 2010 yılında bu oranı yüzde 50 azaltma hedefine ulaşamayacağını görüldüğünü belirtti. Trafik kazalarını önlemeye yönelik mücadelede en kötü not alanların Macaristan, Letonya, Litvanya, İspanya, İtalya ve Belçika olduğu bildirildi.

*AB ÇOCUK HAKLARINA ÖNEM VERECEK

Avrupa Birliği, çocuk hakları stratejisi hazırlığında olduğunu duyurdu.

AB Komisyonu Adalet ve İçişlerinden Sorumlu Komiseri Franco Frattini ve AP Çocuk Hakları Komisyonu Başkanı Marie Panayotopoulos Cassiotou, AB'nin acilen çocuk haklarının korunması için ortak bir stratejiye ihtiyaç olduğunu söylediler. AB yetkilileri bu stratejinin uygun bir merkeze ve yönlendirecek bir koordinatöre ihtiyacı olduğuna dikkat çektiler.

Çocuk Hakları Komisyonu Başkanı Maire Panayotopoulos Cassiotou, teknolojinin hızla geliştiği, küreselleşme çağında çocuk haklarının daha fazla ihlal edildiğini söyledi. AB içinde durum vahim olmasa da genelde çok tehlikeli bir gidişatın olduğunu ve buna müdahale edilmesinin zamanının geldiğini vurguladı. Frattini ise AB Komisyonu başta olmak üzere tüm organların bu konuda harekete geçilmesine taraf olduklarını, bu çerçevede ilk etapta tüm AB ülkelerinde konuyla ilgili kamu denetçileri (ombudsmanları) bir araya getirerek konuyla ilgili stratejiyi hedeflemek üzere bir proje hazırlığı içine gireceklerini söyledi. Bu sürece başta Birleşmiş Milletlerin Çocuk Haklarını Koruma Örgütü (UNICEF) olmak üzere konuya ilişkin çalışan tüm sivil toplum örgütlerini dahil etmeye çalışacaklarını ve böylece daimi bir forumun oluşturulması yoluna gidileceğini belirtti. Konuyla ilgili AB'nin kadın ve çocuk haklarını koruması için oluşturulan DAPHNE Programı çerçevesinde çocuk haklarının korunması için 113 milyon euroluk bir bütçe ayrıldı (Brüksel 07.09.06)

*AB'NİN BÜYÜME ORANI YÜKSELİYOR

AB Komisyonu, AB'nin bu yıl 2000'den bu yana en yüksek büyüme oranını kaydedeceğini açıkladı.

Yürütme organı olan Komisyon'un değerlendirmesine göre, 2006 sonunda AB'nin büyüme oranı yüzde 2,7; avro alanının ise yüzde 2,5 olacak. Komisyon, bu oranların 2005 yılında AB için yüzde 1,6; avro alanı için yüzde 1,4 olarak belirlendiğini hatırlattı. AB'nin içinde bulunduğu "olumlu ekonomik ortamda" işsizlik oranının avro alanında yüzde 7,8'e, AB genelinde yüzde 8'e düştüğü belirtildi. Yetkililer, AB'de geçen yıl yüzde 2,2 olan enflasyonun, petrol fiyatlarındaki artış çerçevesinde hafif artış göstermesinin ve bu yıl sonunda yüzde 2,3

★ROMANYA'DAN TÜRKİYE'YE AB DESTEĞİ

Romanya Devlet Başkanı Traian Basescu, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine destek verdi.

Reuters haber ajansı ile mülakat yapan Basescu, Türkiye'nin bloka girmesinin engellenmesi durumunda, AB'nin uzun vadeli bir hata yapacağını söyledi. Basescu, Türkiye'nin AB'ye

girmesinin engellenmesinin, batı ile İslamcı köktendinciler arasında varolan sorunları daha da artıracak olduğunu, Avrupa'nın güvenliğini zayıflatacağını kaydetti. 'Türkiye'nin (AB) üyeliğini destekliyoruz' diyen Basescu, Birliğin dışında tutmanın Türkiye'yi İslamcılığa iteceğini savundu. Romanya'nın 2007'de AB'ye tam üye olması bekleniyor. (20.09.06)

★AB, İNSAN HAKLARI İÇİN AYRI BİR YAPILANMA HAZIRLIĞINDA

İnsan haklarıyla ilgili ayrı bir yapılanma ihtiyacı hisseden AB, "Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı" adıyla yeni bir birimin oluşturulmasına yeşil ışık yaktı.

Avrupa Parlamentosunun (AP) Yurttaş Özgürlükleri, Adalet ve İçişleri Komisyonunda kabul edilen ve önümüzdeki hafta Genel Kurulda görüşülmesi beklenen tasarıya göre, AB'nin yeni oluşturulacak insan hakları birimi göç, terörizmle mücadele politikası ve adalet gibi konularda da sorumluluk alacak.

Önümüzdeki yıldan itibaren faaliyete başlaması öngörülen birimin en önemli görevleri arasında katılımcı, aday ve potansiyel aday ülkelerde insan hakları gözetimi de bulunuyor. AB'nin insan hakları birimi ayrıca, kendi inisiyatifleriyle ya da AB, AB Komisyonu ve Konseyinin talebiyle üye ülkelerde insan haklarıyla ilgili AB müktesebatının ihlal edilip edilmediğine karar vermekle yetkili kılınıyor.

Tasarıya göre AB Temel Haklar Ajansı, merkezi Viyana'da bulunan Avrupa Irkçılık ve Yabancı Düşmanlığını İzleme Merkezinin yeniden yapılandırılmasıyla ve personel sayısının artırılmasıyla oluşturulacak. AB üyesi ülkeler, AB insan hakları biriminin yetki ve sorumluluklarıyla ilgili önümüzdeki ay başında fikir birliği sağlamaya çalışacak. (Brüksel, 13.09.06 TAK)

★KOMİSYON BAZI ÜYE ÜLKELER İÇİN 2007-2013 BÖLGESEL YARDIM HARİTASINI ONAYLADI

Avrupa Komisyonu; Estonya, Yunanistan, Macaristan, Letonya, Polonya, Slovakya ve Slovenya için 2007-2013 bölgesel yardım haritasını onayladı.

Harita, Komisyon'un yeni Bölgesel Yardım Kılavuzu kapsamında onayladığı ilk harita olma özelliğini taşıyor. Komisyon'un bu kararı üye ülkelerde bölgesel yardım sisteminin gözden geçirilmesi kapsamında alındı. Komisyon, Aralık 2005'te yeni Bölgesel Yardım Kılavuzu'nu yürürlüğe koyarken bölgesel yardımları yeniden en az gelişmiş bölgelere yönlendirmeyi, aynı zamanda rekabetçiliği artırmayı hedeflediğini vurgulamıştı.

Komisyon'un rekabet politikasından sorumlu Üyesi Neelie Kroes yaptığı açıklamada, onaylanan yeni Bölgesel Yardım Kılavuzu'nun uyum politikası hedeflerini desteklediğini ve Devlet Yardımları Eylem Planı'nın "daha az ve daha iyi hedeflenmiş yardım" önceliğine katkı sağlayacağını umduklarını belirtti. Söz konusu yedi üye ülke için yeni sisteme yumuşak bir geçiş öngördüklerini belirten Kroes, henüz bölgesel yardım haritasını iletmeyen on üye ülkeyi ise uyararak, bölgesel yardım haritalarına ilişkin kararları 2006 bitmeden tamamlamak istediklerini söyledi.

Bölgesel yardım haritaları, üye ülkelerin büyük ölçekli işletmeler için verdikleri bölgesel yatırım yardımlarının azami miktarını belirliyor. Mevcut haritalar 2006 yılı sonunda geçerliliklerini yitireceklerinden, bölgesel politikaların ve yapısal fonların devamlılığını sağlamak açısından yeni haritaların oluşturulması gerekiyor. Komisyon'dan 2007'e kadar onay alamayan üye ülkeler bölgesel yardım veremeyecek.

*AB'NİN EKONOMİK BÜYÜMESİ 2006 YILINDA YATIRIMIN VE TÜKETİMİN CANLANMASI SAYESİNDE ARTIYOR

Avrupa Komisyonu 2006 ikinci ara dönem ekonomik tahminlerini açıkladı.

Tahminler, AB'nin ekonomik açıdan en güçlü beş üye ülkesi (Almanya, Fransa, İngiltere, İspanya ve İtalya) ile yeni üye ülkeler arasında en büyük ekonomik güce sahip Polonya'ya ilişkin verilerine dayanıyor. Bu altı üye ülke AB GSYİH'sinin %77'sini oluşturuyor. Komisyon'un bir sonraki tahminlerinin Kasım başında açıklanması bekleniyor.

Rapora göre 2006'da AB'nin ekonomisi %2.7 oranında büyürken, bu oran Avro Alanı'nda %2.5 olarak gerçekleşti. Bu 2000 yılından bu yana gerçekleşen en yüksek büyüme oranı.

Büyüme oranındaki artışın nedeni, yurtdışı talebi ve özellikle de yatırımların etkisine bağlanıyor.

Bu olumlu ortamda istihdamın arttığı ve işsizlik oranının Temmuz ayında AB'de %8'e, Avro Alanı'nda ise %7.8'e düştüğü belirtiliyor. Ayrıca, tüketici fiyatlarının yüksek enerji maliyetleri nedeniyle yükseldiği ifade ediliyor. Enflasyon'un ise bu dönemde, iş verimliliğinin gelişmesi ve uluslararası rekabet sayesinde kontrol altında tutulduğuna işaret ediliyor. 2005'te %2.2 olan enflasyonun, 2006'da hem AB'de hem Avro Alanı'nda %2.3 olarak açıklanması bekleniyor.

*AB ÇOK DİLLİLİK KOMİTESİ KURULDU

AB'de çok dillilik konusunda vizyon genişletilmesi hedefiyle kurulan komitenin amaçları AB içerisinde çok dillilik için küresel bir strateji oluşturulması ve dil ve araştırma, dil ve basın, dil ve iş ile tercümanlık konularında yeni teknolojilerin kullanılmasının teşvik edilmesi olarak belirlendi.

Komitede, AB Komisyonu Eğitim ve Kültürden Sorumlu Komiseri Jan Figel tarafından görevlendirilen 11 üye yer alıyor.

Çok dillilik için stratejik çerçeve belirleyecek olan çalışma komitesinde, Almanya, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İngiltere, İspanya, İtalya, Litvanya, Polonya ve Slovakya temsilcileri görev alıyor.

İlhan Savut Sokak No: 18 Köşklüçiftlik - Lefkoşa
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Tel: +90 392 228 3423 /
+90 392 228 3424
Faks: +90 392 228 3448
Web: www.eucoordination.org
E-Mail: info@eucoordination.org